TGAU

3000N30-1

DYDD MAWRTH, 4 MEHEFIN 2024 – BORE

CYMRAEG IAITH

Uned 3

Darllen ac Ysgrifennu: Trafod, Perswâd a Chyfarwyddiadol

2 awr a'ch amser estynedig

Cyfenw ______________________________

Enw(au) cyntaf ______________________________

Rhif y Ganolfan ______________________________

Rhif yr Ymgeisydd 0______________________________

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

I'r Arholwr yn Unig		
	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
Adran A (Darllen)	30	
Adran B (Ysgrifennu)	40	
Cyfanswm	70	

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du, neu eich dull arferol.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y lleoedd gwag priodol ar y dudalen flaen.

Atebwch BOB cwestiwn yn Adran A.

Atebwch y DDAU gwestiwn yn Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd priodol yn y llyfryn hwn.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y tudalennau ychwanegol yng nghefn y llyfryn, gan wneud yn siŵr eich bod chi'n rhoi'r rhif cywir ar y cwestiwn.

(Trowch y dudalen)

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A	**– tua 10 munud yn darllen**
	– tua 50 munud yn ateb y cwestiynau
Adran B	**– tua 10 munud yn cynllunio**
Adran B1	**– tua 25 munud yn ysgrifennu**
Adran B2	**– tua 25 munud yn ysgrifennu**

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Dangosir y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

(Trowch y dudalen)

ADRAN A (DARLLEN): 30 MARC

Mae 5 darn darllen ar y thema ‘Ynysoedd’ yn y Deunydd Darllen sydd ar wahân.

Darllenwch BOB UN o’r darnau’n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau sy’n dilyn.

DARN DARLLEN 1
YNYSOEDD CYMRU

A1. Pa ynys yw ynys fwyaf Cymru? [1 marc]

____

____

A2. Beth yw arwynebedd Ynys Echni? [1 marc]

____

____

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 2
DEWCH I YMWELD AG YNYS ENLLI

A3. **NID yw'r awdur yn gwneud UN o'r canlynol yn y darn darllen. Nodwch pa un drwy roi ✓ yn y blwch priodol: [1 marc]**

Cyflwyno gwybodaeth	☐
Perswadio	☐
Mynegi barn	☐
Rhoi cyfarwyddiadau	☐

(Trowch y dudalen)

A4. Pa UN o'r ffeithiau yma sy'n gywir? Nodwch drwy roi ✓ yn y blwch priodol. [1 marc]

Mae croeso i gŵn o bob math ar yr ynys.	
Gall y daith gael ei chanslo os yw'r tywydd yn rhy braf.	
Dim ond am bedair awr y cewch chi aros ar yr ynys yn ystod eich taith.	
Rhaid i chi e-bostio os ydych chi am archebu lle ar y cwch.	

(Trowch y dudalen)

A5. Sut mae'r darn yn llwyddo i'n perswadio ni i fynd ar y cwch i Ynys Enlli? Dylech chi gyfeirio at dechnegau arddull yn eich ateb. [6 marc]

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 3
A WYDDOCH CHI ...?

A6. Mae PEDWAR o'r datganiadau isod yn gywir wrth drafod y tair ynys. Mae UN ateb cywir wedi'i roi i chi'n barod. Rhowch ✓ yn y blychau gyferbyn â'r TRI sylw cywir arall. [3 marc]

Eidalwr oedd Guglielmo Marconi.	✓
Mae Ynys Gwales 3½ milltir i'r de-orllewin o arfordir Sir Benfro.	
Ers Oes Fictoria, nid yw Ynys y Barri yn ynys mewn gwirionedd.	
Grassholm yw'r enw Saesneg ar Ynys Echni.	
Mae Ynys Gwales yn gartref i filoedd o adar.	
Un o atyniadau poblogaidd Ynys y Barri yw'r ffair.	
Ynys Echni yw pwynt mwyaf dwyreiniol Cymru.	
Mae recordiad o neges ddi-wifr gyntaf Marconi yn cael ei gadw yn Llyfrgell Genedlaethol Cymru.	

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 4
BLOG DIC ABERDARON

A7. Tanlinellwch yr idiom yn y paragraff canlynol.

[1 marc]

Os nad ydych chi'n credu bod y ffactorau hyn yn dal dŵr, mae rhagor! Mae dogfennau swyddogol yn nodi fod Ynys Afallon wedi'i lleoli rhwng Borth yng Ngheredigion ac Arklow yn Iwerddon. Enlli yw'r ynys fwyaf o fewn yr ardal honno.

(Trowch y dudalen)

A8. Ar ôl darllen y blog, ble rydych chi'n credu mae Ynys Afallon - Ynys Enlli neu Ynys Wydrin? Defnyddiwch dystiolaeth o'r darn darllen i gefnogi eich ateb. [4 marc]

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

DARNAU DARLLEN 2, 3 A 4
DEWCH I YMWELD AG YNYS ENLLI
A WYDDOCH CHI ...?
BLOG DIC ABERDARON

A9. Mae ynysoedd yn bwysig i ni yng Nghymru.

CYFUNWCH A CHRYNHOWCH WYBODAETH o'r tri darn darllen i esbonio pam eu bod yn bwysig.
[6 marc]

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

DARN DARLLEN 5
CYMRO O LOVE ISLAND

**A10. Pa UN o'r datganiadau canlynol sy'n gywir?
Rhowch ✓ yn un o'r blychau. [1 marc]**

Mae Connagh a Wayne yn mynd i Affrica ar long hwylio.	
Roedd Connagh wedi cystadlu ar raglen Love Island.	

(Trowch y dudalen)

A11. Esboniwch pam y penderfynodd Neville setlo i fagu ei deulu yng Nghaerdydd. [2 farc]

(Trowch y dudalen)

A12. **Daeth Connagh a Wayne i ddysgu llawer am eu teulu ar eu taith. Pam roedd hyn wedi cael effaith arnynt? [3 marc]**

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

ADRAN B (YSGRIFENNU): 40 MARC

Yn yr adran hon byddwch yn cael eich asesu ar ansawdd eich sgiliau YSGRIFENNU.

Atebwch y DDAU gwestiwn canlynol, B1 isod a B2 ar dudalen 40.

B1.

'Mae'n bwysig dysgu am hanes eich gwlad.' **Ysgrifennwch gofnod blog yn mynegi eich barn. Rhowch resymau dros eich barn.**

Mae 10 marc am gyfathrebu a threfn a 10 marc am ysgrifennu'n gywir. [20 marc]

- **Gallwch chi gynllunio eich gwaith yn y blwch ar dudalen 30 cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.**
- **Gallwch chi ddefnyddio'r tudalennau ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn hwn os bydd angen.**
- **Dylech chi geisio ysgrifennu rhwng 200 a 300 o eiriau.**

(Trowch y dudalen)

CYNLLUN:

(Trowch y dudalen)

COFNOD BLOG:

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

B2.

Rydych chi eisiau mynd ar wyliau i rywle arbennig. Ysgrifennwch e-bost anffurfiol yn ceisio perswadio eich ffrind i ddod gyda chi ar y gwyliau.

Mae 10 marc am gyfathrebu a threfn a 10 marc am ysgrifennu'n gywir. [20 marc]

- **Gallwch chi gynllunio eich gwaith yn y blwch ar dudalen 41 cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.**
- **Gallwch chi ddefnyddio'r tudalennau ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn hwn os bydd angen.**
- **Dylech chi geisio ysgrifennu rhwng 200 a 300 o eiriau.**

(Trowch y dudalen)

CYNLLUN:

(Trowch y dudalen)

E-BOST ANFFURFIOL:

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

(Trowch y dudalen)

DIWEDD Y PAPUR

(Trowch y dudalen)

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

(Trowch y dudalen)

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.